

ETELÄ-
KARJALAN
LIITTO

ETELÄ-KARJALAN LIITON LUOTTAMUSHENKIÖ -KOULUTUS

OSA 2, 18.10.2021

Rakuunamäen juhlatila, Lappeenranta

AGENDA

- / Klo 8.30 Tervetuloa – maakuntavaltuuston puheenjohtaja Suna Kymäläinen
- / Klo 8.35 Aluekehityslainsäädännön pääkohtia – liiton tehtävät (elinvoimajohtaja Jami Holtari)
- / Klo 8.55 Maakuntakaavoitus - maankäyttö- ja rakennuslaki (aluesuunnittelupäällikkö Topi Suomalainen)
- / Klo 9.10 Rahoitusviranomaisen tehtävät
 - / Kaakkois-Suomi - Venäjä CBC-ohjelma (ohjelmajohtaja Jukka-Pekka Bergman)
 - / EAKR, JTF, kansallinen rahoitus (elinvoimajohtaja Jami Holtari)
- / Klo 10.00 Tauko
- / Klo 10.15 Maakuntaohjelma 2022 – 2025 –kuuleminen (aluekehityspäällikkö Laura Peuhkuri)
- / Klo 11.10 Liikenne, saavutettavuus, luonto ja ympäristö (liikenneasiantuntija Sonja Tynkkynen, projektipäällikkö Timo Rissanen, ympäristökoordinaattori Laura Blomqvist)
- / Klo 11.30 Edunvalvonta (maakuntajohtaja Satu Sikanen, yhteyspäällikkö Veli-Matti Kesälahti, yhteyspäällikkö Ding Ma)
 - / Yhteistyömuodot eri aluetasoilla
 - / Ajankohtaiset teemat
 - / EU, Venäjä ja Aasia-yhteistyö
- / Noin klo 12.00–12.30 Päätöslounas

ETELÄ-
KARJALAN
LIITTO

MUUTAMME TARINAN SUUNNAN

Ajamme Etelä-Karjalan etua.
Yhdistämme osaamisemme.
Toimimme kokoavana voimana
rohkeasti ja kestävästi yli rajojen.

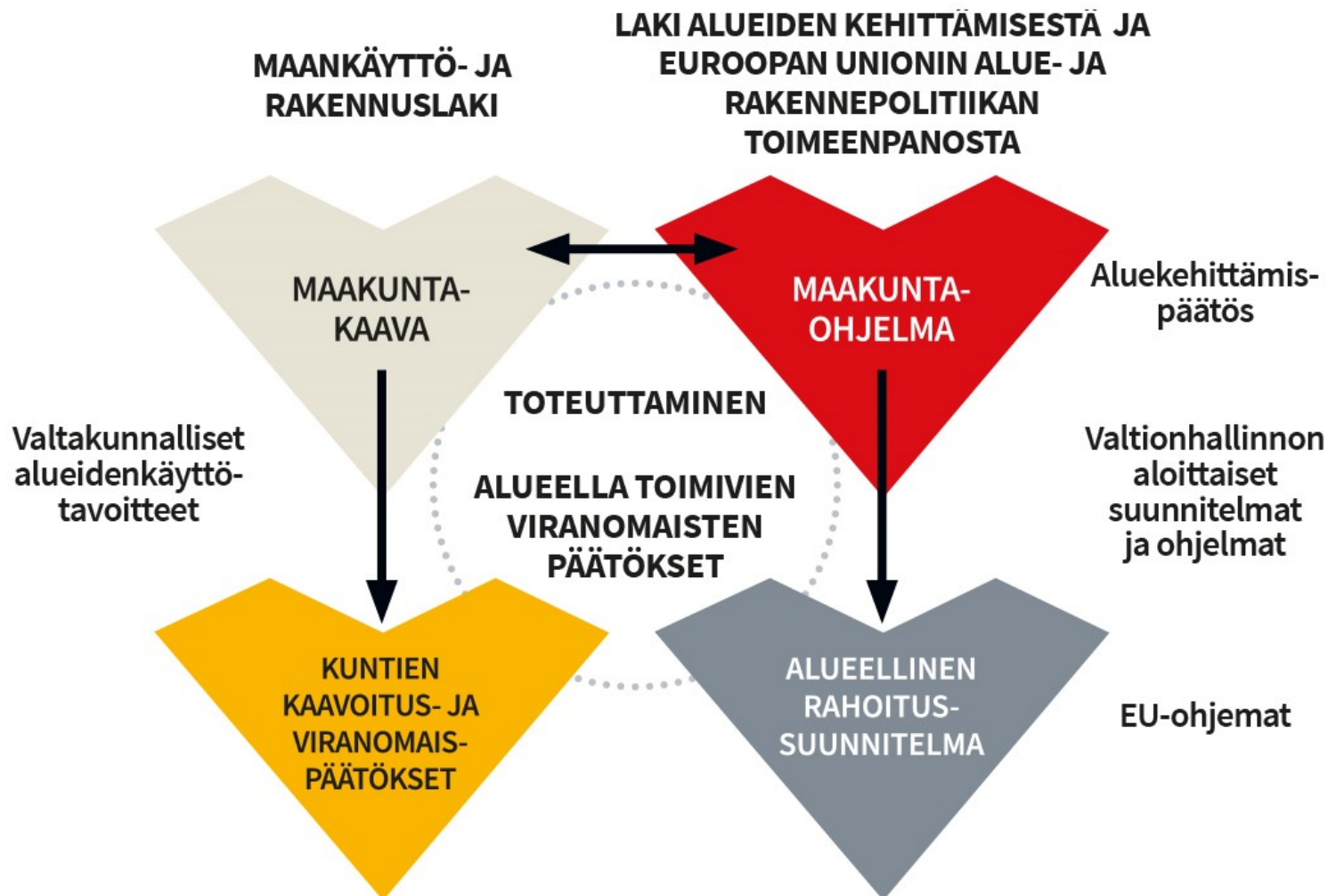
KOKOAVA | LÄHEINEN | AITO | VAIKUTTAVA

ETELÄ-KARJALAN LIITON TEHTÄVÄT

- / Liiton lakisääteisiä tehtäviä ovat alueiden kehittäminen sekä maakuntakaavoitus.
- / Etelä-Karjalan liitto on myös suunnittelu- ja edunvalvontayksikkö. Etelä-Karjalan liitto ajaa maakunnan, sen kuntien, väestön ja elinkeinoelämän etuja.
- / Teemme työtä maakunnan henkisen ja aineellisen hyvinvoinnin sekä kulttuurin edistämiseksi.

ALUESUUNNITTELU KOKONAISUUTENA

LAINSÄÄDÄNTÖPOHJA

- ❖ Laki alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta 756/2021
- ❖ Valtioneuvoston asetus alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta 797/2021
- ❖ Laki alueiden kehittämisen ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan hankkeiden rahoittamisesta 757/2021
- ❖ Valtioneuvoston asetus alueiden kehittämisen ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan hankkeiden rahoittamisesta 867/2021.
- ❖ Valtioneuvoston asetus Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan rahastoista rahoitettavien kustannusten tukikelpoisuudesta 866/2021

ALUEIDEN KEHITTÄMINEN JA KEHITTÄMISEN TAVOITTEET

Alueiden kehittäminen on valtion, maakuntien liittojen, kuntien ja muiden toimijoiden vuorovaikutukseen perustuvaa hallinnonalojen välistä yhteistyötä ja monitasoista toimintaa, joka perustuu kansallisiin ja alueiden erilaisiin vahvuuksiin ja tarpeisiin.

Alueiden kehittämisen tavoitteena on edistää alueiden kestävästä kehitystä, kasvua ja kilpailukykyä, asukkaiden hyvinvointia ja elinympäristön laatua. Alueiden kehittämisellä:

- 1) vahvistetaan kasvua tukevaa elinkeino- ja innovaatorakennetta, alueiden älykästä erikoistumista ja taloudellista tasapainoa, kestävästä alue- ja yhdyskuntarakennetta sekä saavutettavuutta;
- 2) tuetaan asukkaiden työllisyyttä, osaamista, yhtäläisiä mahdollisuuksia ja sosiaalista osallisuutta sekä maahanmuuttajien kotoutumista;
- 3) parannetaan elinympäristön laatua sekä hillitään ilmastonmuutosta ja edistetään siihen sopeutumista;
- 4) vähennetään alueiden välisiä ja sisäisiä kehityseroja;
- 5) parannetaan alueiden omia vahvuuksia ja erikoistumista sekä edistetään niiden kulttuuria.

VASTUU ALUEIDEN KEHITTÄMISESTÄ

Vastuu alueiden kehittämisestä on valtiolla ja kunnilla.

Alueiden kehittämisen valtakunnallinen vastuu on valtiolla. Alueiden kehittämisen suunnittelu, yhteensovittaminen ja seuranta kuuluvat työ- ja elinkeinoministeriölle.

Alueiden kehittämiseen liittyvien kunnan tehtävien hoitamisesta alueella vastaa 7 §:ssä tarkoitettu maakunnan liitto aluekehittämisviranomaisena.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista ja niiden tehtävistä alueiden kehittämisessä säädetään elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista annetussa laissa (897/2009)

ALUEIDEN KEHITTÄMISEN SUUNNITTELU

- / Valtioneuvosto päättää hallituskaudella toteutettavista valtakunnallisista alueiden kehittämisen painopisteistä tekemällä tämän lain 24 §:ssä tarkoitetun aluekehittämispäätöksen.
- / Maakuntien liitot edistävät alueidensa kehittämistä laatimalla maakunnan pitkän aikavälin strategiaan linjauksiin perustuvan tämän lain 25 §:ssä tarkoitetun maakuntaohjelman. Alueen kehittämisen suunnittelusta vastaa maakunnan liitto yhteistyössä kuntien, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten ja muun valtion aluehallinnon sekä muiden aluekehittämiseen osallistuvien tahojen kanssa.

MAAKUNNAN LIITON TEHTÄVÄT

Maakunnan liitto vastaa **aluekehittämisen strategisesta kokonaisuudesta** ja siinä tehtävässä:

- 1) valmistelee ja toimeenpanee maakunnan pitkän aikavälin strategian;
- 2) edistää alueensa elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä ja alueen älykästä erikoistumista;
- 3) hoitaa sille rahoituslaissa säädetyt tehtävät;
- 4) edistää saavutettavuutta sekä vastaa maakunnan liikennejärjestelmäsuunnittelun yhteistyön johtamisesta ja suunnitelman yhteensovittamisesta maakunnan muiden suunnitelmien ja valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman kanssa muualla kuin Helsingin seudulla;
- 5) edistää luonnonvarojen kestäväää käyttöä ja ilmastonmuutoksen hillintää ja siihen sopeutumista ja laadukkaan elinympäristön tilaa koskevan suunnittelun yhteistyötä sekä vastaa suunnittelun yhteensovittamisesta maakunnan muun suunnittelun kanssa;
- 6) edistää kuntien välistä, kuntien ja maakunnan välistä sekä maakuntien välistä yhteistyötä sekä maakunnan kansallisia ja kansainvälisiä yhteyksiä
- 7) seurata ja ennakoida aluekehitystä sekä toimintaympäristön ja osaamistarpeiden muutoksia
- 8) edistää kulttuuria osana maakunnallista strategiatyötä, saamelaisten kotiseutualueella heidän oikeuttaan omaan kieleensä ja kulttuuriinsa sekä maakunnallista identiteettiä ja asukkaiden osallistumista maakunnan kehittämiseen
- 9) edistää julkisen hallinnon yhteispalveluista annetussa laissa (223/2007) tarkoitettua yhteispalvelua alueellaan
- 10) hoitaa muut sille erikseen säädetyt ja jäsenkuntien sille osoittamat tehtävät

MAAKUNNAN YHTEISTYÖRYHMÄ

- / Maakunnan liitto hoitaa tehtäviään mm.:
 - 1) toimimalla yhteistyössä alueiden kehittämiseen osallistuvien viranomaisten sekä julkisten ja yksityisten toimijoiden kanssa;
 - 2) tekemällä yhteistyötä korkeakoulujen ja koulutuksen järjestäjien kanssa maakunnan aluekehittämistavoitteiden huomioon ottamiseksi;
 - 3) edistämällä maakunnan yleistä kehittämistä ja etuja.
- / Aluekehittämistä koskevien suunnitelmien, ohjelmien ja sopimusten valmistelun ja toimeenpanon yhteensovittamista varten maakunnassa on **maakunnan yhteistyöryhmä**.
- / Maakunnan liiton hallitus asettaa maakunnan yhteistyöryhmän, nimittää sen puheenjohtajan ja vahvistaa sen työjärjestyksen.
- / Yhteistyöryhmässä tulee olla kattavasti edustettuina alueen kehittämisen kannalta keskeiset tahot yleisasetuksen 8 artiklan mukaisesti.

MAAKUNNAN YHTEISTYÖRYHMÄN TEHTÄVÄT

- 1) käsitellä maakunnassa valmisteltavia suunnittelu-, ohjaus- ja sopimusasiakirjoja niiden valmisteluvaiheessa;
- 2) hyväksyä Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman 29 §:n 3 momentissa tarkoitettu alueellinen rahoitussuunnitelma ja siihen sisältyvät rahoituksen painopisteet;
- 3) edesauttaa laajojen, aluekehittämisen kannalta merkittävien hankekokonaisuuksien valmistelua ja edistää niiden toteuttamista;
- 4) antaa 21 §:n 3 momentin mukainen sitova lausunto hankehakemuksesta, jolle haetaan tukea Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelmasta;
- 5) laatia ehdotus hallintoviranomaiselle Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelmasta rahoitettavien hankkeiden tarkentaviksi alueellisiksi valintaperusteiksi;
- 6) raportoida Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman toteutumisesta hallintoviranomaiselle ja tarvittaessa esittää sille ohjelmaa koskevia muutostarpeita;
- 7) tiedottaa Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman toimeenpanosta.

Yhteistyöryhmän on **pyrittävä päätöksenteossaan yksimielisyyteen**. Jos päätöstä ei voida tehdä yksimielisesti, päätökseksi tulee mielipide, jota kaksi kolmannelle äänestäneistä on kannattanut.

Välittävän toimielimen on toimitettava maakunnan yhteistyöryhmälle säännöllisesti:

- 1) tiedot valtakunnallisiin teemoihin sisältyvistä Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelmasta rahoitettavista hankkeista; ja
- 2) yhteenveto saapuneista yritystukihakemuksista ja tehdyistä yritystukipäätöksistä.

MAAKUNTAOHJELMA

- / Maakuntaohjelmassa otetaan huomioon aluekehittämispäätöksen painopisteet. Maakuntaohjelmaan sisältyy tai sen yhteydessä laaditaan maakunnan älykkään erikoistumisen strategia.
- / Maakuntaohjelma valmistellaan yhteistyössä kuntien, muiden viranomaisten sekä alueiden kehittämiseen osallistuvien yhteisöjen ja järjestöjen sekä muiden tahojen kanssa.
- / Maakuntaohjelman hyväksyy maakuntavaltuusto valtuustokausittain. Maakuntaohjelmaa voidaan tarkistaa tarvittaessa.
- / Maakunnan alueella toimivien viranomaisten tulee ottaa toiminnassaan huomioon maakuntaohjelma ja edistää sen toteuttamista. Viranomaisten on myös muutoin arvioitava toimenpiteidensä vaikutuksia alueen kehitykseen.
- / Viranomaisten on pyydettävä maakunnan liitolta lausunto sellaisista suunnitelmista ja toimenpiteistä, jotka poikkeavat merkittävästi maakuntaohjelmasta tai saattavat heikentää palvelujen saatavuutta, työllisyyttä tai elinvoimaa alueella.

ALUEKEHITTÄMISKESKUSTELUT JA KESTÄVÄ KAUPUNKIKEHITTÄMINEN

- / Valtioneuvoston ja alueita edustavien tahojen on keskusteltava säännöllisesti alueiden kehittämisen tavoitteista ja niiden toimeenpanosta. Keskustelut perustuvat aluekehittämispäätökseen, maakuntaohjelmiin ja aluekehityksen tilannekuvaan. Keskusteluja koordinoi työ- ja elinkeinoministeriö. Alueilla keskusteluihin valmistautumisesta vastaavat maakuntien liitot.
- / Keskustelut edistävät valtion ja alueiden yhteistyötä ja vuorovaikutusta alueiden kehittämisen tavoitteiden saavuttamiseksi ja tukevat maakuntien omaehtoista kehittämistä.
- / EAKR-asetuksen 11 artiklassa tarkoitettua kestävästä kaupunkikehittämisestä tukevien yhdennettyjen toimenpiteiden toteuttamiseksi tehtävän suunnitelman ja sille Euroopan aluekehitysrahastosta myönnettävän rahoituskehiksen hyväksyy työ- ja elinkeinoministeriö. Suunnitelman toimeenpanemiseksi sitä toteuttavat kaupungit asettavat johtoryhmän.

TUEN MYÖNTÄMISEN YLEISET EDELLYTYKSET

Tukea voidaan myöntää valtion talousarvioon otettujen määrärahojen puitteissa, jos:

- 1) tuki on perusteltua valtion talousarvioon otettuun määrärahaan liittyvän ohjelman, suunnitelman tai sopimuksen tavoitteiden ja vaikuttavuuden kannalta;
- 2) tuella on merkittävä vaikutus tuen käytön kohteena olevan toiminnan toteuttamiseksi;
- 3) tuettava toiminta on voittoa tavoittelematonta;
- 4) kehittämishankkeena tuettavan toiminnan tulokset ovat yleisesti hyödynnettävissä; ja
- 5) tuen kohteena olevat investoinnit hyödyttävät alueen kehittämistä yhtä toimijaa laajemmin.

MAAKUNNAN LIITON TOIMIVALTA

Toimivaltainen maakunnan liitto voi myöntää:

- 1) tukea kansallisista alueiden kehittämisen varoista, Euroopan aluekehitysrahaston varoista ja oikeudenmukaisen siirtymän rahaston varoista:
 - a) alueiden kehittämistä, kestäväää kasvua ja elinvoimaa edistäviin kehittämishankkeisiin ja niihin sisältyviin investointeihin (alueellinen kehittämistuki);
 - b) opetus- ja kulttuuriministeriön toimialaan kuuluviin kehittämis- ja investointihankkeisiin;
 - c) kuntien ja kuntayhtymien toteuttamiin yritysten toimintaedellytyksiä tukeviin perusrakenteen investointihankkeisiin (perusrakenteen investointituki);

- 2) kansallista vastinrahoitusta Interreg-ohjelmien ja Interreg-ulkorajaohjelmien hankkeisiin.

ALUEKEHITTÄMISPÄÄTÖS 2020-2023

- / sisältää pm Sanna Marinin hallituskaudella noudatettavat valtioneuvoston toimivallassa olevat painopisteet ja keskushallintotason tavoitteet, joihin ministeriöt ovat sitoutuneet
- / ohjaa eri hallinnonalojen ja maakuntien alueiden kehittämistä ja niiden toimenpiteiden yhteensovittamista
- / teemat ja strategiset toimenpiteet on jäsennetty kuuteen kokonaisuuteen
 - / Ilmastonmuutoksen hillintä ja luonnon monimuotoisuuden turvaaminen
 - / Kestävä yhdyskuntakehitys ja toimivat yhteydet
 - / Uudistuva elinkeinoelämä ja TKI-toiminnan vauhdittaminen
 - / Osaaminen ja sivistys aluekehityksen voimavarana
 - / Osallisuuden ja hyvinvoinnin lisääminen sekä eriarvoistumisen ehkäisy
 - / Aluekehittämisen toimintamalli
- / Kestävä kehitys ja digitalisaatio ovat kaikkia painopisteitä poikkileikkaavia teemoja